Instruktor plavání (kód: 74-010-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů: Tělesná kultura, tělovýchova a sport (kód: 74)
Týká se povolání: Instruktor plavání
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v anatomii a fyziologii člověka pro potřeby instruktorů plavání	4
Sestavení vhodného pohybového programu ve vodě s ohledem na věk klientů	5
Vysvětlení a předvedení technik plavání	4
Hodnocení plavecké úrovně	4
Hodnocení plaveckých způsobů a korekce při nesprávném předvedení	4
Nácvik základních plaveckých dovedností	4
Nácvik plaveckých způsobů	4
Vedení lekce skupinové výuky plavání	4
Zajištění bezpečnosti a prevence úrazů na plavecké výuce	3
Orientace v pedagogice a didaktice pro potřeby instruktorů plavání	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.08.2013 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v anatomii a fyziologii člověka pro potřeby instruktorů plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat strukturu, tvar a funkci vybraných kostí a pohyby ve vybraných kloubech	Písemné nebo ústní ověření
b) Vysvětlit fyziologii svalové činnosti a energetické zabezpečení pohybové činnosti	Písemné nebo ústní ověření
c) Vysvětlit fyziologické principy srdečně-cévní a dýchací soustavy vzhledem k plavání	Písemné nebo ústní ověření
d) Vysvětlit fyziologii nervové soustavy	Písemné nebo ústní ověření
e) Vysvětlit ontogenezi motoriky člověka pro potřeby plavecké výuky, pohybové schopnosti a dovednosti	Písemné nebo ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavení vhodného pohybového programu ve vodě s ohledem na věk klientů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sestavit rámcový plán přípravné plavecké výuky pro děti na I. stupni ZŠ se zřetelem na základní plavecké dovednosti pro skupinovou výuku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Sestavit rámcový plán přípravné a základní plavecké výuky pro děti II. stupně se zřetelem na plaveckou lokomoci pro skupinovou výuku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Sestavit rámcový plán přípravné a základní plavecké výuky pro dospělé	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Připravit rámcový plán základní plavecké výuky na hloubce	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit alespoň dvě kritéria.

Vysvětlení a předvedení technik plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uplavat vzdálenost 25 m modelovou technikou plaveckého způsobu kraul	Praktické předvedení
b) Uplavat vzdálenost 25 m modelovou technikou plaveckého způsobu prsa	Praktické předvedení
c) Uplavat vzdálenost 25 m modelovou technikou plaveckého způsobu znak	Praktické předvedení
d) Uplavat vzdálenost 25 m modelovou technikou plaveckého způsobu motýlek	Praktické předvedení
e) Předvést modelovou technikou startovní skok	Praktické předvedení
f) Předvést modelovou technikou základní plavecké obrátky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hodnocení plavecké úrovně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí plaveckého dýchání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí potopení a orientace pod hladinou	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí pádů do vody	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést osobně jednotlivé stupně tříbodové škály k posouzení úrovně zvládnutí vznášení, splývavé polohy a splývání v obou polohách	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hodnocení plaveckých způsobů a korekce při nesprávném předvedení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhodnotit techniku plaveckého způsobu kraul formou celkového expertního posouzení a při zjištění nesprávného provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zhodnotit techniku plaveckého způsobu prsa formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zhodnotit techniku plaveckého způsobu znak formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zhodnotit techniku plaveckého způsobu motýlek formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zhodnotit techniku startovního skoku formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Zhodnotit techniku základní plavecké a kotoulové obrátky formou celkového expertního posouzení a při zjištěném nesprávném provedení navrhnout strategii odstranění chyb a vhodná korekční cvičení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nácvik základních plaveckých dovedností

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 5 postupných kroků pro nácvik plaveckého dýchání	Praktické předvedení
b) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 postupných kroků pro nácvik vznášení, splývavých poloh a splývání	Praktické předvedení
c) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 postupných kroků pro nácvik zanoření a orientace pod hladinou	Praktické předvedení
d) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 postupných kroků pro nácvik pádů do vody	Praktické předvedení
e) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby 10 cvičení pro rozvoj pocitu vody	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nácvik plaveckých způsobů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckého způsobu kraul	Praktické předvedení
b) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckého způsobu prsa	Praktické předvedení
c) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckého způsobu znak	Praktické předvedení
d) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckého způsobu motýlek	Praktické předvedení
e) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku startovního skoku	Praktické předvedení
f) Předvést osobně nebo s využitím jiné osoby postup nácviku plaveckých obrátek	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení lekce skupinové výuky plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vedení 15minutové části lekce skupinové výuky v mělkém bazénu	Praktické předvedení
b) Vedení 15minutové části lekce skupinové výuky v hlubokém bazénu	Praktické předvedení
c) Vedení lekce skupinové výuky v délce trvání 60 minut v hlubokém bazénu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajištění bezpečnosti a prevence úrazů na plavecké výuce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uplavat 400 m jedním zvoleným plaveckým způsobem, z toho prvních 200 m do limitu 4 minuty	Praktické předvedení
b) Předvést zvládnutí speciální plavecké průpravy pro záchranu tonoucích	Praktické předvedení
c) Předvést libovolnou technikou tažení tonoucího na vzdálenost 50 m	Praktické předvedení
d) Uvést zásady zajištění bezpečnosti, ochrany zdraví a prevence úrazů na plavecké výuce a při pobytu na bazéně	Písemné nebo ústní ověření
e) Vysvětlit a předvést postup poskytování předlékařské první pomoci při náhlé poruše zdraví (bezvědomí, dušení, oběhová zástava, křeče, bolest)	Praktické předvedení
f) Uvést pravidla pro výběr a užití, desinfekci a skladování vhodných plaveckých pomůcek pro plaveckou výuku	Písemné nebo ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v pedagogice a didaktice pro potřeby instruktorů plavání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit, proč je při sestavování programu plavecké výuky účelné zohledňovat vývoj osobnosti a znát osobnost konkrétního klienta (strukturu a dynamiku osobnosti)	Písemné nebo ústní ověření
b) Vysvětlit specifika různých věkových skupin pro volbu organizace a metod plavecké výuky	Písemné nebo ústní ověření
c) Vysvětlit účelnost dodržování didaktických zásad v plavecké výuce	Písemné nebo ústní ověření
d) Uvést typické emoční stavy, které se objevují v plavecké výuce a navrhnout možnosti jejich regulace	Písemné nebo ústní ověření
e) Vysvětlit specifika pohybového učení ve vodě z pozice klienta a z pozice instruktora	Písemné nebo ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?kod_sm1=20&id_jp=102684). Uchazeč předloží zdravotní osvědčení.
Kompetence Sestavení vhodného pohybového programu ve vodě s ohledem na věk klientů
- Uchazeč sestaví a přinese ke zkoušce rámcové plány pro plaveckou výuku v délce trvání 10 nebo 20 lekcí nebo 6 měsíců. Plány u zkoušky obhájí. Autorizovaná osoba specifikuje minimálně 21 dní před zkouškou: délku kurzu, věk klientů, plaveckou úroveň klientů a velikost skupiny.
- Plán bude obsahovat: hlavní cíl plavecké výuky pro celý kurz; postupné cíle plavecké výuky (je-li to vhodné); stručný obsah jednotlivých lekcí; rozdělené na úvodní, hlavní a závěrečnou část + poznámky k realizaci včetně organizace + volba a využití metod + volba a využití pomůcek + zajištění bezpečnosti; kontrolní cvičení pro sledování postupu v pohybovém učení
- Výběr dvou kritérií hodnocení je na autorizované osobě

Kompetence Zajištění bezpečnosti a prevence úrazů na plavecké výuce, kritérium b/
- Autorizovaná osoba vybere 3 prvky ze speciální plavecké průpravy z možných: sebezáchranné vznášení, šlapání vody, plavání pod hladinou na nádech, způsoby zanoření z hladiny včetně fyzikálních a fyziologických poznámek k tématu, pády a skoky do vody.

Kompetence Vedení lekce skupinové výuky plavání, kritéria a/, b/, c/
- Písemnou přípravu předloží uchazeč v den zkoušky ke kontrole. Pokud v přípravě budou plánovány činnosti ohrožující bezpečnost, nebude uchazeči dovoleno realizovat vedení lekce, kritérium nesplnil. Podmínky výuky, tj. věková charakteristika klientů, plavecká úroveň klientů, počet klientů ve skupině, místo výkonu, plavecké pomůcky k dispozici, poskytne uchazeči autorizovaná osoba minimálně 14 dní před zkouškou.

Kompetence Vedení lekce skupinové výuky plavání, kritérium a/
- Autorizovaná osoba vybere, jakou část plavecké výuky uchazeč předvede (počáteční, hlavní nebo závěrečnou část)
- Mělčinou rozumíme situaci, kdy hladina vody dosahuje klientům po pás nebo prsa
- Skupinou rozumíme minimálně 10 klientů

Kompetence Vedení lekce skupinové výuky plavání, kritérium b/
- Autorizovaná osoba vybere, jakou část plavecké výuky uchazeč předvede (počáteční, hlavní nebo závěrečnou část)
- Skupinou rozumíme minimálně 10 klientů
- Hloubkou rozumíme situaci, kdy klient ani instruktor nedosahují dna

Kompetence Vedení lekce skupinové výuky plavání, kritérium c/
- Hloubkou rozumíme situaci, kdy klient, ani instruktor dosahují dna
- Skupinou rozumíme minimálně 10 klientů

Uchazeč si s sebou přinese ke zkoušce plavky, píšťalku a obuv na bazén.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:
a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a minimálně 12 let odborné instruktorské praxe v oblasti plavecké výuky, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci. Musí být držitelem kvalifikace učitel (cvičitel) plavání I. nebo II. třídy nebo trenér plavání I. nebo II. třídy.
b) Vyšší odborné vzdělání a minimálně 10 let odborné instruktorské praxe v oblasti plavecké výuky, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci. Musí být držitelem kvalifikace učitel (cvičitel) plavání I. nebo II. třídy nebo trenér plavání I. nebo II. třídy.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na tělesnou výchovu a sport nebo kinantropologie a minimálně 5 let odborné instruktorské praxe v oblasti plavecké výuky, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci. Musí být držitelem kvalifikace alespoň učitel (cvičitel) plavání II. třídy nebo trenér plavání II. třídy.

Další požadavky:
– Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
– Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- vhodný bazén minimálně 25 m – s proměnlivou hloubkou, hladina vody 90 cm až nejméně 2 m; se startovními bloky, s minimální šířkou 6 m
- vhodná místnost pro písemné a ústní ověřování
- plavecké pomůcky po 15 kusech (plavecké desky různého tvaru a velikosti, plavecké nudle, plavecké osmičky, pomůcky plovoucí po hladině, k vynášení ze dna, pro orientace pod hladinou, hračky)
- model pro záchranu tonoucích
- resuscitační fantom
- resuscitační fantom dětský
- lékárnička vybavená dle TNV 94 0920-1
- skupiny klientů minimálně o 10 osobách
- anatomické nástěnné obrazy kosterní, svalové, dýchací a srdečně-cévní soustavy

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 5 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 15 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze
Plavecká škola UH
Zdravotní ústav Ostrava